

Mahjas Weefis.

Ar pascha wifuskehliga augsta Keisara wehleshanu.

28. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weureis pa nedeku.

Malka ar peefuhstichanu par paschi:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu — " 85 "

Malka bes peefuhstichanas Riga:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis teel isdots festdeenahm no plst. 10 fahlot.

Malka par flubinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (P-ti)-rindu, jeb to weetu, to tahda rinda eenem, malka 8 lap.

Redakcija un espedicija Riga, Ernst Plates bihschu- un grahmaru-brutawā un burtu-lectuwē pee Pehtera basnijas.

Rahdirajo. Jaunatahs sinas. Telegrafa sinas. Gelfshemes sinas: Riga. Druzhinas is Waldemara karakteristikas. No Jaun-Gulbenes. Wifadi nedarbi no mufhu pufes. Jaun-Auje. Is Bilsteem. No Bonewechas. Terbata. Peterburga. Orenburga. Par Sachalinas jalu. — Ahrsemes sinas: Politikas pahrfkots. Wahzija. — Ros ir tautifiti laitrakfii? Is Ole Buls dshwek. — Peelikuma: Salas waldneeki jeb brashu mihlestiba. Graudi un seedi.

Wisangstakais manifests.

Zaur Deewa schelastibu Mehš,

Aleksanders Treschais,

wijas Kreewijas Keisars un Patwaldneeks, Polijas Kehninsch, Somijas Leelknaš u. t. t., u. t. t., u. t. t.

Daram sinamu wiseem Mufhu ustizigeem pawalstneekem: Deewam tikahs, Mufhs aizinat us no tehwi-tehweem mantoto Wis-kreewijas troni un us ar winu neschkirami saweenoteem Polijas kehniškes un Somijas leelknasesies troneem. Breesmiga satrauzejuma brihdi, starp gruhstahm skumju un isbaitu juhtahm, kas, ta pat ka Mums, schaudsa ari Mufhu ustizigo pawalstneeku firdis, nebija ihstais laiks, noteikt un isdarit kroneschanas swebtkus. — Badodamees ne-isdibinajamam Liktana nolehnumam un ta Kunga pahrmahzijumam, Mehš nospreodam Sawā sirdi usfahkt scho swebtigo zeremoniju ne agrak, ka kad nebuhš apmeerinajuschahs zaur breesmigo noseegumu sakaitinatahs juhtas, kurahm par upuri krita sawas tautas labdaris, Mufhu mihfotais Tehws. Tagad eestahjahs laiks, ispidit ta Kunga waku un isdarit Mufhu un wifu tehwijas ustizigu dehlu swebtos wehlejumus. Behz godbijigu waldneeku, Mufhu preekschahjeju preekschihmes, Mehš esam nodomajuschji uslikt Sew kroni un, pehz pastahwofcheem eestahdijumeem, peenemt swebto fwaidischanu, peeweenodami schai zeremonijai ari Mufhu wismihkoto laulatu Draudseni, Keisareeni Mariju Feodorowu.

Jsinodami tahdu Mufhu nodomu, kuram ar Deewa palihdsibu janoteek schini gada maja mehnesi trona pirmilsehta Maslawā, usajzinajam wifus Mufhu justizigus pawalstneekus ar Mums saweenotees karsta un pasemiga luhgshana: lai tas Kungs Wisuwaditajs ustur Mufhs un Mufhu walsti meera un droshiba, lai islej us Mums prahta un sapraschanas garu, lai palihds Mums, ar goda peeminamo preekschahjeju keisariska trona uslikschanu, pareisi ispidit Mufhu peenemto apsolijumu: Pitnigi serwi dahwat mihkotahs tehwijas labklahshana un slawai,

kalpot taisnibai un ruhpetees par Mufhu waldibai no Deewa ustizetahs tautas labumu.

Dots Peterburgā, 24. janvari, no Kristus dšimschanas weenstuhstots astonifimti astondesmit treschā, bet Mufhu waldischanas otra gada. **Aleksanders.**

Jaunatahs sinas.

Abgelskalueneekem, kas teatra, dseedafchanas un musikas preekus mihl, waram pasinot, ka Riga. Latv. akteeri schahdu preezigu walaru isrihtos Jonatana beedriba scho swebtdeemu, 30. janvari.

Sche klahr ari teatra draugeem atgahdinajam, ka scho swebtdeemu pa nedeku, 6. februari, buhs Latweeschu akteereem winu goda deena, ta sauzama benefize.

No Gulberes. 17. janvari pulksten 8 no rihta, nodega schahs walstis kwotmahjas saimneekam K., rija ar turkklahr buhdamu dshwojamu lambari. — Uguns zehlees no loka skurstena, kusch no rijas bij zauri wilfts.

No Augsch-Kurfemes raksta „Rig. Tagebl.“ par kahdu asinainu sadurschanos starp semneekem. Scha gada pirmas deenas kahds pulzinsch Drujas meestina eedshiwotaju, Leischu, no kahda leelaka gada-tirgus pahrbrauzot, nonahkuschji W. muishchas Kobsch-krogā, pascha galeja Kurfemes stuhri. Te wini, eeraudsidami Latweeschus, kas nesen tani apgabala bija zeematus nopiruschji un tadeht no wezajeem zeematu saimneekem tika usflattiti par isdšinejem, sahka teem usfluht un tos fist. Zehlahs asa pluhshchanahs, pee tam gan neweens Latweetis nepalika bes bruhzehm. Weens no wineem, jauns, godigs saimneeks B., ir ta sadausits, ka tam gan wairaf deenu buhschot japaleek gulta. Winsch, duhschigi atkladamees pret leelu usbruzeju pulku, beidsot iswilzis sawu rewolweri un weemu no usbruzejem noschahwis. — Tagad schi leeta nodota Zukstes pilskunga ismekleschanā.

Jgaunu seme. Kreemu awise „Graschdanin“ pastahsta, ka kahds jauns Kreemu muishneeks nogahjis us Jgaunu semi mahzitees semkopibu, tur sabuhdams 4 mehneschus.

Ba scho laiku winsch ari apmeklejis Jgaunu semneeku kahsas. Tur tahds eeradums, ka semneeki bruhtei pa 3 rubkeem preekschautā behruschi. Ba teem tshetreem mehnescheem winsch nekahdu sadurschanos starp strahdneekem un muishchu waldehm nepeedshwojis. Rakstite nolihgumu tur ne-esot, strahdneeki tikai ar wahdeem nolihgstot, kad deenasta eestahjotees; semneeki wedot kartupekus us fabriku, nododot, maifus pat neslaitot, pee-teekot, kad pasafot zil maiji bijuschji, semneeks dabujot kwihiti, to winsch diwreis pa gadu usrahdot, lai pehz zenas dabutu malku. Swebtdeenās brauzot us basnijas ar ihpafcheem rateem semneeku familijas, swebtdeemu drehbes gehrbuschees. Semneeku klehtis atrodotees labibas preeksch wisa gada. Schim laitam beidsotees weza labiba teekot pahrdota un jauna atkal apzirnds eebehrta. Wif Jgaunu semneeki esot pasargati us trihs gadeem no bada, kad ari trihs gads nekās ne-usaugtu. Behz wina domahm Baltijas gubernahm esot lihds 40 (?) milionu rublu apgahdibas kapitala. Wiswairaf winu pahrschiguse laba saikshchanahs starp muishneekem un semneekem.

Afganistane. No tureenes us Londoni atnahkuschas sinas, ka Afganistanas seemetu dala wispahrigs nemeers iszehlees pret Abduramanu kahnu, to Angli sawā laikā ta aistahweja. Schi nemeera zehleis esot Maimenes pawalstes pahrwaldneeks Schugul Zbrahim kahns, kas nodomajis Afganistanes seemetu daku no Abduramana waldibas atfwabinat un tur pats par waldneeku usmestees.

Telegrafa sinas.

Londonē, 27. janvari. Donawas konferenze schodeen eefahk sawas sehdeschanas. Schai konferenzi Granwills ir par preekschfehdehtaju.

Dublinā, 27. janvari. Noteefatee nemeerneeku wadoni, Dawit, Geali un Kwin, nespehdami droshibas naidu eemahfat, tika uszeetumu aishwesti.

Atenā, 27. janvari. Kumanduros esot pee mirshanas.

Geskiedenis sinas.

Rigas wezalais polizijmeistars palkawneeks v. Reichardt, Widsemes „gubernas awise“ Kreemu waloda isladis schahdu sitojumu:

Zaur peesihmi „Balt. Wehstn.“ 10. numura, par swescha zilweta fakapata lihka paglabaschanu, eeskatu par sawu peenahkumu, isklaidrot scho leetu. Wehl eekam bij isnahzis minetas awises rakts, polizija 13. janwari sch. g., scho leetu pasinodama eskelenzei gubernas preekschneekam ussahka ismekleschanu, zaur ko israhdiyahs: Adolfa Rosinska (kas „Lihbelas weefniza bij palahrees) lihkis bij nowests glahbjama nama daktera pahrluhfoshanas deht. Glahbjama nama, tadeht, ka tur naw sewischa lihku lambara waj istabas, kur tos usglabat, lihkus noleek fehtas schluhni. (Schim truhlamam pehz pilsehtas waldes spreeduma wehl schini gada jabeidsahs zaur janna glahbjama nama usbuhwi ar wisfeem peenahfoshcheem eerihfokumeem.) Rosinska lihkis, kas pehz apluhfoshanas ari atradahs mineta schluhni, fasala pawisam, pee lam rokas un lahjas bija isplehtas. Tahda fina nebij eespehjamis lihki ne apgehrbt, ne winu eelikt fahrta un tapehz glahbjama nama winam nonehma rokas un lahju galus un pehz tam lihki eelika fahrta un us kapsehtu noweda paglabat. — Ismekleta leeta nodota polizijas walde un teesai tiks likta preekscha, lai ismekletu, kas tee wainigeer pee lihka fakapashanas, ka ari pee nelaita isdaritas paglabaschanas.

Rigas Latw. becribas sinibu komisijai, sawa 20. janwara sehdeschana, B. Dihrikis nodewa no W. Kreuzberg lga dahwatu gramatu: „Liber memorialis letticus oder lett. Wörterbuch u.“ von Caspar Elvers, Riga, 1748, un no R. Maun lga dahwatas gramatas: „Brieft aus und nach Kurland“, von Otto von Mirbach; „Charakter und Geist der polit. Parteien“ von J. C. Bluntschli, un „Chronica Carionis Van den Beginne des wareltis aen, tot op den Keyser Carolum den vyfden van dien Name“, Arnshheim, 1629. — A. Webers nodewa no Thomann lga, Jelgawa, dahwatas 6 sudraba un 33 kapara naudas un 1 Ptolomeja naudas pakaltaijumu, un no J. Waldmann lga, Bramberg, dahwatu 1 naudu. — B. Dihrikis wehl nodewa kahdu no G. A. lga, studentu stipendijam par labu, dahwatu parahda sihmi us 50 rbl. — Palihdsibas peeprasahjumi no augstfokolu mahzkeem schoreis bija eentahfuschki leela flaitla, bet tikai ne daudsi wareja tapt eewehroti, deht lihdselku truhkuma. Komisija nospreeda, schini pusgada palihdsiet ar 350 rbl., no lurreem 50 rbl. nahks par labu Peterburgas uniwersitetes, 200 rbl. Terbatas uniwersitetes un 100 rbl. Rigas politechnikas mahzkeem. — Pehz tam wehl daschadi jautajumi tapa pahrrunati un darbi stary beedreem isdaliti. (B. W.)

Rigas Latw. labdar. beedriba swehtdeenas general-fapulze par rewidenteem eezehla: A. Behlschen idsi un Medne idsi, J. Kalina un J. Osolina lgu.

Rigas pastakantora ahrstis, Dr. med. J. Mülle 10. janwari pa-augstinats par kollegijurahu un pilsehtas skolotajs Wahrtinsch Brantsteins — par gubernas sekretaru.

Us schejeenes sirgu tirgus, ka „Rig Zit.“ stahsta, isgahjuscho sestdeenu kahdam semneekam no Simbaschu apgabala laimejees atrast

sawu preeksch seemas swehtkeem sagto sirgu, kuru Schihds patlaban taisijees pahrdot. Ka faprotams, Schihds ne buht negribejis atdot sirgu, teidams, ka winsch deenu preeksch tam winu sche pat Rigā pirzis. Deht stihda issehirschanas, bija jagreeschahs pee polizijas. Semneeks tika waijats, lai dodot kahdus peerahdijumus, ka sirgs teescham winam peeder. Semneeks usajinaja Schihdu, lai ar to brauzot. Schihds eesehdahs kamanas, bet — sirgs ne no weetas. Bet tiklihdj semneeks pats eesehdahs, sirgs tuhli it jautri fahka flreet. Klaut schis peerahdijums gan wehl nebija pilnigs, tad tomehr nu bij deesgan eemesla, abus, ta semneeku, ka Schihdu west us poliziju, deht tabakas isklauschinaschanas. Kas tur isnahzis, wehl nesinams.

Kreemu teatra israhdijs jaunā Ufej-beedribas sahle lihdi schim notika zaur diletantteem. Tagad, ka „Rischfl. Westniks“ wehsta, esot gaidami teatra israhdijs zaur ihstu akteeru personalu. Esot peeteikufshees Borstis is Wiknas un Kasanzews is Rijekas. Salihgums wehl ne-esot noslehgts un tadeht newarot fazit, kura kunga akteereem isdofees Rigā spehlet.

Pawajasas beedriba swehtdeen 23. janwari bij gada-fapulze, apmekleta no kahdeem 550 beedreem. Is drukata gada pahrskata redsams, ka beedriba pagahjuscha gada ismaksajuse 2775 rublu behru un 2900 flimneeku naudas, ka ari 412 rubli atraitnehm sneegta palihdsiba. Beedribas manta schai gada wairojusehs ar kahdeem 2500 rubteem, un beedribas ihpashums kopā aprehlinats us kahdeem 18,800 rubteem. Beedru flaitlis — 1407. — Zaur senatahm un schihds fapulzes wehleschanahm beedribas preekschneeziba tagad fastahw is schahdeem lungeem: K. Leeknej, K. Henke, K. Breede, B. Grotin, J. Ducklau, A. Ducklau, K. Knubbe, G. G. Wahrtin, un G. Breede, kurei amatus nu sawa stary isdalihis. — Komiteja eewehleja lgu; J. Giese, H. Gurgens, A. Janson, K. Kleinberg, J. Dadse, M. Seeberg, J. Spodrin, A. Neederer, M. Freyberg, J. Dunkel, A. Maurin, J. Grotin, J. Grodin, J. Spalwin, M. Sniker, M. Dsche, J. Dosenberg, A. Kabellin, J. Zelin, J. Recke, S. Skudra, M. Pulkst, J. Sellausky, un G. Sturbe.

Us Jelgawas schofejas 19. janwara wakarā no slepkaweem pastrahdati diwi slepkawibas mehginajumi, ar laupischanas noluhku. Papreekschu wini usklupa mescha mistu tirgotajam G. Meyeram is Brinku meschlungu muishas, ar kuru bija preeksch tam kopā Baloschu frogā dsehruschki; Meyeru stipri fadausijuschki un ar nasi eewainojuschki, wini bija tam nonehmuschki naudas maku, bet ne ihsto, kura atradahs laba dafa naudas; steigdamees wini bija fatwehruschki kahdu, kura tikai kahds masums. Gewainotais tika nowests us Olainu. — Slepkawi pa tam tahlak braudami us Jelgawas pusi fatika Gejawas fainneeku Jani Breekul, aptureja wina sirgu, fadausija paschu un nonehma tam 4 rubtus un eepirkumus. — Zaur tuhli us Jelgawu laistu sinu, peenahfoshai teesai laimejees slepkawas jo drihfi zeeti dabut. Esot diwi — Kurfemes semneeki. Behdigi gan!

Drukjinis is Waldemara karakteristikas. Sem schahda wirsraksta „Balt. Semk.“ pasueedi schahdu rakstu: Tagadejds „naudas

laikds,“ kur naudu un atkal leelu naudu pagehr par katru, kahdu nekahdu, pakalpojumu, tautisku waj netautisku, nebuhs welfigi, te pastahstit kahdu pateesu peedfihwajumu pee muhsu wifai zeenita Waldemara, kas weenkahrschi, bet jo gaischi rahda, zil dskil-firfnigs un nefawtigs tauteetis winsch ir. Tas lai deretu dascham labam „rahwejam“ par spihdoschu preekschsihmi un muhsu kreetnajam tauteetim par karakteristiku us laiku laikeem.

Bija laitam 1862. gads, kad kahdi Behrsoneeschu fainneeki, speesti zaur no muishas stipri usliktu jaunu mahju nomas-naudu, bij peespeesti, par to schehlotees pee augstahm teesahm, un kad schihds to ne-eewehroja, pehdigi pat pee Wisfuscheliga Keisara Zaratwabinataja. Nogahjuschi wifu zitu weeta kahdi diwi wihri us Peterburgu, pat bes pafehn, kuru muishwalde teem ne par ko ne-isedwuse. Ta nouahfuschki, tee, ka jaw neginataji, eekrituschki wispirms kahda wiltneeka Schihda nagds, kas teem solijees norakstih luhgschanas rakstu preeksch Augustā Keisara, par ko teem eepreeksch bijis ja-aismaksja 60 rbl. Naudu eemaksajuschki par welfi gaidijuschki diwi, trihs deenas pehz apsolita raksta. Ko nu darit swescha pilsehta? — Bijuschki dsirdejuschi par Waldemaru, „Peterburgas awisem“ u. t. pr. Jautajuschki pehz ta un galu gala ari fataujajuschki un to usgahjuschi. Schehlodamees nu tam isstahstijuschki sawu nelaimi un luhguschki no ta schai wini leeta peepalihdsibas. Waldemars tik paprafijis, kur Schihds dsihwojot, panehmis tuhlin kufcheru un wif trihs turp nobraukuschki. Schihds, us Waldemara peeprasahjumu, no eesahkuma stingri leedsees, no semneekem jeb kad naudu nehmis, bet pehzak, us wina draudeem, fatruhzees, atsinees un naudu wifu atdewis.

Waldemars no semneekem, us luhgumu, isgahdajis luhgschanas rakstu. Schee preezigi par pateizibu tam uslikuschki us galda tos no Schihda isglahbtos 60 rbl. Bet ko Waldemars? — Nepeenehmis ne grafischa. Kad semneeki luhgtin luhguschki un speedufshees wirsa, lai tal par mihku pateizibu nemot scho naudu, ko scheem tik brihnischki esot isglahbis — un til daudsi laba darijis, tad panehmis pehdigi tikai til daudsi, zil jamaksa par „Peterb. awisem,“ kas tad tika peesuhstas kahdeem 10 fainneekem, t. i. teem, kas gahja Wisaugstali schehlotees. Kad naudas nepeenem, ta semneeki domajuschki, tad dahwasim winam par pateizibu ko zitu. Nopirkuschki lastiti zigaru un to aishufuschki. Bet — ir tahs Waldemars nepeenehmis. Kad to nu esot nopirkuschki, tad lai wini dodot J. Allumanam, kas luhgschanas rakstu esot norakstijis. Tas to ari peenehmis.

To wifu waj ar asarahm man stahstija nesen atpakal pats tas wihrs, kas toreis bij pee wina, Waldemara. — Tas ir teescham tauteetis — eewehrojams ihpashki ari teem, kas no dascha laba semneeka zilwezina, kam rublits dahrgals nekā teem junteem rubtu, nem bes schehlaitibas leelu naudu. Ar wahrdu „tauteetis“ ween nopeeteek, wajaga ari „tautiskai firdel“ kruhtis pulstet, kas wifu pateesi ar tautu fajuht. Tik tahdi „tauteeschi“ wifai tautai mihli.

No Jaun-Gulbenes. Lai gan jaw laikrafds daschadas sinas no minetahs walfis ir

pasneegtas, tad zeen. lastajus tuwal gribeju eepasibstinat ar muhsu skolas buhschanu. Muhsu walsti ir wairaf skolas, no kurahm ta leelaka ir Sitta skola: skola ir deesgan smuka un leela krusa buhweta diwtahschu ehfa, kura walstei deesgan grubtummu un publiinu ir pagehrejusi, kamehr gatawa tika. Tomehr, lai gan skola ir leela un smuka, tad taf wehl ir daschadi nepeezeschami trubkumi, ta wehlat redsesim:

Ehrgeles ir lihds schim pee mums wehl sweschas. Lai gan jaw skolotajs par tahm ir kahdas reises walsts waldei luhdsis, lihds schim wehl naw eewehrots tizis. Scho skolu apmekle kahdi 130 skolas-behrni. Tahdam pullkam nebuht bes mineta instrumentu naw eespehjam skolotajam ar sawu balsi ween behrneem preekscha dseedat, kamehr behrns eemahzabs, turpreti, ja ehrgeles buhtu, tad taf skolueels jeb skolneeze uf tahdu musikas riktu wairaf wehribu greesch un ahtri eemahzabs.

Schini skola ir diwi skolotaji, weens Wal- kas draudses skolotaju-seminarijas audseknis, otrs Baltijas skolotaju seminarijas audseknis, bes kureem wehl pa seemu teel palihga-skolotajs peenemts, kuram schē newifai teizama dsihwe, ihpaschi tadeht, ka naw nekur un nekahdas istabinas, kur par watas brihtineem no-eet un uf nahkoshahm stundahm fagatavotees. Deena, kur til grubti nostrahdajees, taf jel wakarā wajadseja kur meerigaki noschstees un pahrdomat, ko un las nahkoshas stundās atkal jastrahda. Tapat ar guleschanu; palihga skolotajam turpat ar behrneem jagut kopā. Kur tad tee leelee pute- fki, kas fazetabs watarōs, kad behrni gulet eet un katris sawu maifinu ker un uf gutu- weetu dodabs, scho palihga skolotajam tapat ir jadar; turpreti, kad palihgam taf saws lambarits buhtu, kur meerigi par to laizimu kaut ko zauri skatit waretu.

Malkas-zirtejs, kad winsch ari wifu deemu grubti ir strahdajis un wakarā mahja nahk, tad taf winsch ir meerigs un war meerigi duset lihds otram rihtam un atkal stingri pee darba kertees. Bet palihgam schē naw wis wehl meera. Wakarā, kad behrni gulet ir aigahjuschi, tad ir japahrflata galwas raksti un ortografijas grahmatas. Un kur to lai dara? tas wifs ir tur klase jadara, kamehr behrni dus. Zeen. lastajus gan war domat, ka gan nahkoshas stundās lai eet un ar kahdahm sekmehm tab lai strahda! Kaut jel zeen. walsts ari uf to wehribu greesusi, ka tam, ko par palihgu peenem, ari sawa ruhme jeb istabina wajadseja ir. Ja-apdoma, ka tas neween palihgam, bet ari pascheem behrneem par labu naw, tadeht, ka tad taf newar ar tahdu uszihtibu un ar tahdahm sekmehm strahdat ka wajadsetu un ka tad waretu strahdat, kad jel watas brihtinds waretu buht meerigaks.

Zeresim, ka warbuht zeen. walsts ari par scheem trubkumeem drihs gabdahs.

Austrumneels.

Wifadi nedarbi no muhsu puses, kas tagad beeschi ween noteef. Labus darbus starp laudim mas ween kur wairs war dsirdet, bet jo wairaf launus neprahtigus idarijumus. Tai 18. septembri p. g. schē nodega Alksnei mahjas, kur nefas wairs pahri nepalika. Wifai kautini weenojabs tais domās, ka uguns- tihschā prahā ir peelikta. Lai gan pehz kaundara jo zeeschi ween pakaf melleja, tad

tomehr lihds schim wifa mellechana ir glu- schi weltiga bijusi. Nupat ne-ilgi atpakaf, auksta seemas-laitā atkal Gostin-muischas rentineekam R. Igam wina seena-schuhnis tika nobedsinats, kur pee lopu-baribas finams leela skahde rentineekam notikusi. Ja wa- faras laika tas buhtu notizis, tad gan wa- retu domat, ka pehrkons to buhs padarijis, bet seemas-laitā newainigajam pehrkonim tahdu slogu wis newar uskraut un kad no muischas neweens zilweks pee seena-schuhna naw bijis, tad pateesi blehschu rokas ir scho nedarbu idarijuschas. Abi peemineti uguns- grehti iszehlahs ap pulsten 11 nakti. Laun- dara pehdas sneegā gan atrada, bet paschu wis rokās nedabuja. Kad seena-schuhneem atflehgas preekschā naw, tad uf tahdu wifsi schini seemā daudf seena-schuhni ir tikuschi pagalam istukshoti un aifwesti projam. Sinams, ka sagschana noteef putenu laika, lai pehdas ne-atrod. Laudis ir leelās bai- lēs un ar steigschanu ween sawu seenu skape mahjās. Tad wehl kahds sawam snotam bij rihtā agri no kuhns paschu labako gowi issadsis un to aifwedis meestina un pahrd- wis Schidam par 20 rubteem, lai gan gows ir bijusi 40 rubtu wehrtiba. Kamehr no- bihjees snots ar sawu seewu gowei pehdas dsihdami to atrada, tikmehr Schids jaw bij gowi notawis, kurai paschu laitu ahdu di- rāja. — Bes wifa ta, ko tē ihsumā esmu teizis, sirgu-sagti pee mums ir loti stipri ween wairojuschees. Preeksch seemas-sweht- keem pee Stukmanu stanzijas Plawin krogā no Bahzu stadula ir weenā paschā nakti tikuschi 4 sirgi ar wifu aifjuhgu nosagti un aibraukti projam. Sagti no krogā bij tuh- dal demuschees pahr Daugawu pahri uf Sehr- piles pusi Kursēmē, kur pehdas lihds Kraizen un Balto krogeem tikuschas pakaf dsihtas, bet tahlaf pehdas bij tā issuduschas, ka wairs pakaf-dsineji newarejuschi fajehgt, waj nu sirgi esot uf Zehlabstati jeb ari zaur Sauku uf Leischeem aibraukti tikuschi. Tai 21. janwari atkal 2 sirgi tika nosagti, weens no Zuktu krogā Widsemē 150 rbl. wehrtiba ar wifu aifjuhgu, ko nenokere, un otris atkal no Plawin krogā, ko uf karstahm pehdahm gan saguhstija, bet par nelaimi manigais saglis pats tomehr ispruka, tadeht ka weens pats lehrejs pa to zetu bij pakaf dsinees, pa kuru saglis bija projam behdsis. Kad nu seemas zelsch tagad ir labs, tad ari sirgu- sagteem ir jo brangi sawu lomu jo augsti spehlet, lai jo weegli ween waretu pee nau- das tikt.

Sbrg.

Jauu-Auzes mahzitajs Dr. F Schmidt t. ka „Mit. Itga“ is drofcha awota dsirdejuse, schinis deenas eesneedsis konsistorijai atluh- gumos no amata. Winsch esot nodomajis peenemt weetu, kur waretu wairaf kalpot si- nibahm, ihpaschi uf sozialpolitikas lauka. Uf schā lauka winsch esot panahzis jaw it kreet- nus seedus. — Wina weetā par mahzitaju Jauu-Auzē esot isredsets Engures mahzitajs Bahder kungs.

Is Bistteem (Kursēmē). „Muhsu laiki ir beedribu laiki“, tā alasch mehds fajit. Un ari teefa. Pilschētās fabeedrigā dsihwe wai- raf attihstijusehs; tomehr ari uf laukeem jaw daschā weetā pastahw apstiprinatas beedribas.

Pee mums Bistōs jaw 1878. gadā di- binajabs dseedataju beedriba, wihru loris. Zil rosigi torēis darbojabs! Rakstija dsee- smas, netaupija solus, pulzejabs, dseedaja! . . .

Is wafaras isgabja sakums, kur dseefmi- nas skandinaja; eetaisija lasamo grahmatu krahtuwi un kahdas pahri reijas irihloja teatri un weefigus watarus. Domaja ari uf statuteem. Bagahdaja tahdus no Rigas Latw. dseedaschanas beedribas, paraktisija un eesuhstija tos augtai waldibai deht apstipri- naschanas. Jaw 1. septembri 1881. g. bi- jam „ihsta, apstiprinata beedriba.“ Geweh- lejam preekschneezibu un nu domajam, ka esam stipri, tā klints juhrmalē; zerejam ari wifadā wifā peedalitees tautas brahteem nahkoshōs treschajōs dseedaschanas swehtōs. Tē nahza weens negaisa mahkons pehz otra. Mainijabs kuru wadoni un daschs labs bee- dris, peekufis wehlejahs atpuhstees uf dseefmu laukā eeguhsteem lawreem. Peenahza ziti, strahdaja atkal. Tē weens muhsu nowadā jo „spehzig“ wihrs, — kam „sawu kauschu“ aplaimoschanas nodomi gan mutē, bet ne firdi, — wina „maife“ stahwoscheem bee- dreem pawehleja isstahtees is beedribas, zi- tadi pasaudeschot sawas weetas. Isstahjabs laba dafa, to starpā ari zeen. beedribas preekschneets. Mij beedribu dsihwes nepa- sishchanas un ziteem zehloneem wifai bija bes zeribas. Preekschneezibas robu gan aifpil- dija, bet — ne-eet wairs ka „wezajōs selta laikōs.“

(B. B.)

No Boneweschas. Muhsu apgabala tagad laudim mas pekns; dsihwe dahrga; tadeht tee kerahs pee wifadeem waras darbeem. Nu- pat stahsta atkal par weenu tahdu laupitaju, kas it sawadā wifsi idarija sawus laupi- schanas darbus. Schahu apgabala kahdai kundsei, kuras wihrs jaw Deewa preekschā, kahdu pusnakti parahbijahs pats welns un stahstija, ka winas wihrs to kuhstijis ar finu, ka tas atrodotees ellē molās un luhdsot, lai seewa tam zaur scho suhtot 2500 rbl., ka waretu ispirktees. Nabadite pahrbijusehs eedewa tam ari tuhli 500 rbl. un apfoli- jahs to pahrejo uf nahkoshu nakti apgabdat. Scho stiki dabuja polizija sinat. La nostah- dija nahkoshā nakti slepeni waktis. Laupi- tajs eeradahs teescham atkal. Saldati tam usbruta, bet winsch turejahs ar saweem el- les nageem neganti preti. Birmajee duhra ar bajonetehm, bet tahs atsitahs atpakaf, jo tas bij tehrpees dselss apgehrbā. Saldat- teem scho nesinot drebuti pahrgahja par lau- leem; bet weenam tomehr gadijahs tam kahjā eedurt, pee kam tas eebtahwahs: „Jesus, Marija!“ Saldats tam usfauza: „Kā tu, welns, uf Deewu fauzi!“ — Stahsta, ka schis tehwinsch jaw daudf kauschu aplaupijis schini apgehrbā.

(B. B.)

Terbatā, ka „Gosti Postimees“ pehz „B. B.“ raksta, Jgauneem 14. janwari biju- schi eewehrojami swehtki, jo tajā deenā Jgaunu kugneezibas beedriba „Linda“ eeswehtijuse sawu namu, kurā wina eetaisijuse pretschu noliktawu un pahrdotawu preeksch Terbatas un winas aplahrtnees eesfihwotajeem, ko schi beedriba apnehmusehs eerihlot katrā Jgaunu semes pilschētā. Terbatā wina preeksch schā noluhla nopirkuse lepnu muhra namu par 52,000, kurisch lihds schim peederejis grafam Siwersfam un atrodotees rachtuscha preekschā wislabalaja tirgoschanas weetā. Schajā mahjā tiksot eerihlota leela pretschu magasina, kurā leelakās un mafakās dalās pahrdoschot ihpaschi tahs prezes, kas lauzeneekem wa- jadsejas. Nama eeswehtischanas deenā leels pulks uslubgtu weesu bijuschi tur sapulze-

juschees, un eefwehtifchanu ifdarijis konfistotijas padomneeks prahwests Willigerode. Gewehrojama bijufe ta runa, kuru winsch turejis pehz eefwehtifchanas zeremonijas, teifdams, ka Zgaunu tauta jaw sends laifds bijufe duhschiga juhras braujeja. Zgaunala laika wina uszihitigi fahfufe atkal fugotees un lihds ar to uf fauffemes ari tirgotees. Zhpaschi „Lindas“ beedriba to eefahfufe leelista mehra, kas tabehl jo wairaf pelnot eewehrojumu, ka tas noteefot Zgaunu tautai par labu. Runa patifufe wifseem klaufitajeem. Pehz tam tikufchas issauktas weselebas Keifara Majestetei un dauds ziteem, to starpa Willigerode weselebas usfanzis ari Zgaunu tautai. „Dascham wihram“, ta mineta awife beids scho aprakstu, „firds bij toti aiskustinata par to, ka tabs leelas un ehrtas telpas, kuras fenaki lahdam grafam bija par dsihwofli, tagad peeder Zgauneem par ihpaschumu. Daschs labs teiza uf sawu beedri flapjahm azim, ka to neweens fenaki newarejis zeret peedsihwot. Ja, Zgaunu dsihwe usplankft. To schi gresna mahja ari atkal leezina. Bet kas tas ir, kas mums palihds ta tift uf preekschu? Ta ir weenprahfiba. Kad „Lindas“ beedriba nebuhtu weenojusehs weenprahfiba, tad ari schahdas kopigas pretfchu pahrdotawas nebuhtu warejufchas tift eetaifitas.“

Peterburga. Schihs deenas „Wald. Wehstn.“ issludina Wisaugstaku manifestu, kas wifseem Kreewijas pawalstneekem dara sinamu, ka Keifarista Majestete nolehmis, sawu un sawas augstahs laulatas draudfenes kroneschanu isdarit scha gada maja mehnesi, Maslawa. Keifara ulafs aizina schds swebtkds uf Maslawu wifu gubernu muischneeku preekschneekus, pilsehtas galwas uf wifahm gubernas pilsehtahm, inemot Sibiriju leela tahhuma deht un tad daschadu gubernu semstes preekschneekus. Sagatawofchanas darbi usdoti pilsgalma ministram, preeksch kam ari wehl ihpascha kroneschanas komifija eezelta.

Peterburga. „Golofs“ sino, ka komifija, kas darbojusehs ar strahpes likumu fastahdischamu preeksch dschreenu pahrdotawahm, tagad sawus darbus pabeigufe. Zaur zaurim agralais strahpes mehhs teefot paugstinats; par brandwihna pahrdofchamu uf parahda tiffchot dschreenu pahrdotawa flehgta un paschi parahdi netiffchot par tahdeem atfihiti; personas, kas schuhposchot, nahlschot sem aifbildnibas (pehrmindereem); strahpe tiffchot pa-asinata preeksch teem, kas pagasta amata wihrus meelo ar brandwihnu u. t. t.

Uf Orenburgas sino „Kreewu awifehm“, la pehz sinahm, kas dabutas uf Geof-Depes, tureenes garnifons leelas breefmäs. Tetinzi eefahfuma toti draudfigi apgahjuschees ar turstahwofcheem ofizeereem un saldateem, pat eepasfhdamees ar wimu familijahm un behrneem un seewahm dahwadami wifadus augtus; bet tagad, tur pahrllezinajuschees, ka Geof Depé nestahw wairaf par 1 bataljonu saldatu (850 wihri), tee no wifahm pusehm aplentufchi Kreewu posfziju, un wimu flaits jaw sneedfotees uf wairaf tuhftofcheem un deenu no deenas wehl ejot wairuma. Par breefmahm sinams pasinots Misfaspijas schtaham, bet tamehr aifsteigsees palihga, labs laizinfch wehl war aiftezet.

Par Sachalinas salu, tagadejo Kreewijas nofeedsneeku koloniju, Wladimofstokas luteru mahzitajs N. Rumpetera fgs, la „L. A.“

lafams, dod schahdu aprakstu: 3. juniä es aifbrauzu ar kara-twaikoni „Abref“ uf Sachalinas salu. Uf fuga bij wairaf augstmanu uf kara-pulkeem, kuras gubernators fuhtija, lai pahrluhko tureenas teefas. Es toti preezajos, ka wareju scheem kungeem pedalitees, jo zitadi nebuhtu warejis wifas weetas Sachalinas fala apmeklet. Rugis apstahjabs leelafaja ostä. Wifur sché ir kara pulku stazijas, Kreewu semneeki, telegrafisti, daschi tirgotaji un Keineefchi. Wifas ostas ir toti dsiflas un jaulas. Wifas sneedfahs tahfu semé eefschä. Kad uf juhras ir wehtra, tad sché ir wifis llusu un meerigi. Kalni ir wisapfahret apaugufchi ar mescheem. Juhras lahposti aug juhra toti dauds un top fuhtiti uf Kimu. Dauds kauschu nodarbojabs ar zauru kerschanu un juhreas lahpostu swejofchamu. Luteru tizigus atrod wifur. Mehhs aifbrauzam uf Deenwidus-Sachalinu, tur pee Aniwäs juhreas lihfscha jaula eelejä atrodahs nofeedsneeku kolonija Korsakowfka. Sché dsihwo 726 nofeedsneeki. Rudenti aifwedifchot 200 seeweefchus. Tagad top nofeedsneeki uf Sachalinu westi ar kugeem zaur Sueza kanalu. Preeksch nofeedsneeku apwalteschanas stahw sché 300 saldati un weens wirsneeks, Wahzeetis, toti laipns wihrs. Winsch manni fanehma toti laipni un uf manni luhgfschamu dewa ruhni preeksch deewfalposchanas tuffchä krona ehkä. Winsch liä ahtri ustaisit altari. Altara preekschä bij nollahs jauls tepikis un altari puschloja farkanas wadmallas defis, diwi lukturi, krufts un zitas basnizas leetas, kuras man pascham bij lihds. Tee nofeedsneeki, kas peeder pee Luteru tizibas, tapa tai deenä no darba atswabinati. Uf manahm zefofchanahm es arweenu mehdsu teift spre-diki par lihdsibahm. Bapreeksch es notureju deewfalposchamu Wahzu, tad Latweefchu, Zgaunu un Pini waloda. Pehz deewfalposchanas es nofeedsneekem isdaliju jaunas deribas, dsееfmu-grahmatas, lafamahs grahmataf un awifes. Es winus usfainaju, par brihwilaitu kopä lastit un dsedat. Wirsufraugs Lindenbauera fgs man teiza, ka Wahzi, Latweefchi, Zgauni un Pini uswedotees itin labi; turpreti tee ziti nofeedsneeki nebuht nelabojotees. Starp nofeedsneekem ir ari daschi amatneeki, kas strahda darba weetas. Weena data nodarbojabs ar semkopibu un preeksch tam top wairaf nemti Latweefchi, Zgauni un Pini. Wineem klahjabs arweenu labaki, tapehz ka tee kreetni uswedahs. Lindenbauera dahfneeks ir Latweetis uf Nigas, kas aif greiffirdibas noschawis jaunelli, kas mihlejis wina bruhiti, un tapehz aifsuhtits uf Sachalinu. Pehz diwi deenahm es aifbrauzu Due Sachalinas wakara puse, 900 werstes no Korsakowfkas. Nahlofchä gada tairihhs starp abejahm weetahm leeljeku. — Wersti attahku no Due, pee paschas juhmalas ir ogfu-raktiwe, kura strahda 400 nofeedsneeki. Ari sché es notureju deewfalposchamu elementar-fkolas nama. Es apmekleju wifas kasarmas, zeetimus un flinneeku namus. Gelfch Due es paliku pus deenas, lihds pulstien 4 pehz pusdeenas. Rugis palika uf juhreas pee enkura un mehhs aifbrauzam ar masu twaila-laiwu uf Aleksandowfku, 12 werstes uf seemekeem. Tur es paliku trihs deenas, un man bij laika deefgan, apluhkot Sachalinas salu eedsihwotaju labo un launo pusi. — Sché dsihwoja wairaf tahdi nofeedsneeki, kas eet brihwi ap-

lahret. Dif par nakti reds schur tur saldatus staigajam. Nofeedsneeki isschfirahs daschadäs schkiräs. Aleksandrowfka ir lihds 2000 nofeedsneeki no abejahm lahrtahm. 70 werstes wairaf uf falas widu ir nesen dibinata kolonija Timowä ar wairaf eedsihwotajeem. Balkawneeks Barabafchs, weens no gubernatora issuhtiteem pahrluhkeem aifjahja tuhlin pirmä deenä uf Timowu. Es nepratu labi jahit un tapehz paliku atpakal. Kad ari buhtu jahjis lihds, tad tomehr tas maj buhtu lihdsesis, jo wifis tapa darits ar steigfschanos. Es dsihwoju krona architekta Friede fga nama. Sahle tapa eetaifita par basnizu un bij jauki ipuschfota ar Wahzfemes eglehm. Nolikta stunda sapulzejahs wifis nofeedsneeki un ziti uf deewfalposchamu. Es teizu sprediki par lihdsibu no laba gana un isdaliju naudu un grahmataf. Es biju ari Kreewu un Muhamedaneefchu dsihwofkds un ta apfinos jo labi ar nofeedsneeku familijas buhschanahm. Daschi dsihwo kopä ar sawahm seewahm, kuras teem nahlfufchas pakal; ziti atkal dsihwo tapat kopä bes laulibas ar aifsuhtitahm nofeedsneezehm. Par strahpes laiku ir aifseegts prezetees. Dauds no aifsuhtiteem paleet par labeem zilwekeem, it ihpaschi tee, kas uf Baltijas gubernahm un uf Pinijas. Aleksandrowfka ir daschadas darba weetas: damfsudmalas, skroderu darba weetas, kurlpueku darba-weeta, maifses-zeptuwe, smehde, keegefuzepelis, podneeku darba-weeta, fahls-kehkis (kukna) un ari weena grahmatu-drukatawa, la ari grahmatu-fehjeji. Pat wifites-lahrtis top smalki un glihti pagatawotas. Grahmatu-drukatawa top tahdi eelikti, kas aifsuhtiti deht wiltigas naudas tairifchanas. Salai naw neweenas kreetnas ostas. Nahlofchu gadu es atkal braufschu uf tureeni.

Ahrjemes sinas.

Politikas pahrfstats. Ka Wahzijas awife „Nat. Ztg“ sino, tad walstfweetneeku sapulze nahlschot pee pahrspreeschanas preekschlikums par kara-ostahm. — Bruhschu eelfch leetu ministris Butlamers pasinojis Seemelu-Schleswigas waldes pawehl Danu pawalstneeku peespeeschanas deht pee kara-klaufibas ipildifchanas. — Berlines pilsehta weenu no saweem gudrateem awifchu redaktoreem Ernstu Dohmu pasaudejufe. Winsch dauds gadus waldira Wahzijas isflaweto fobgala awifi „Bladderadatsch.“

Printifcha Napoleona ismekleschanas leeta no teefas ismekletaja beidsot nodota ta sawzamai apfuhdsibas palatai. Zgaki leetu nowilzinat nebija eefpehjams. Apfuhdsibas palatai nu ja-isluhko ismekleschanas atradumi un pehz teem janofpreech, waj ir eemellit nodot apfuhdsfeto prinzi lahrtigai teefai preekschisteefafchanas, un lahdoi teefai tas buht nododams, waj swehrinato teefai waj senotam. Kad apfuhdsibas palata atrod, ka nar nekahda likumiga eemefta apfuhdsfet prinzi, tad wina leel leetu pee malas un ar to ir beigta.

Kreewu ahreletu ministra Giers'a usfurefchanahs Wihne esot weenä sinä atnesuf praktistus augtus. Proti esot panahfta starp Kreewiju un Austriju weenoschanahs Dowwas lugneezibas jautajuma.

Par Dublinas seneefchu (nemeerneeku fleplawu prahwu sino, ka zaur leezineeks isteikumeem diwi apfuhdsfete esot atfihiti pa lorda Kawendifcha un Borka fleplawahm

Ar rati useeti, kurdš fleplawas aisebēdša if Zeniſka dahrša peh3 paſtrahdata darba. Tapat diweem ziteem apzeetinateem peerahdits, ka wini bijuſchi tee, kaš abeem fleplawahm palihdſejuſchi iſbehg. Pawiſam 8 apzeetinati zilweli apjuhđseti par dalibneekeem jeb palihdſetajeem pee fleplawibas Zeniſka dahrša. Bet peh3 daſchu leezineeku iſteifſchanas iſrah-dahš, ka wehl 12 zilweli bijuſchi fleplawibas lihdſſinataji. Ar ſchee wiſi atrasti un apzeetinati.

Melnkalnei bijuſchi weli wiſi publiui, panahkt no Turku waldibas kahrtigu robeſchu wiſſſcham peh3 beidsama lihgunna. Turzija arweenu wehl tura rokās daſchus ſemes gabals, kaš peh3 lihgunna peekriht Melnkalnei.

Wezds laiķds Schihdi pret ſawu gribu tika if Paleſtinas aiſweſti ſweſchumā un wehl ſchim brihſcham teem naw brihwibas atgreſtees uſ we3o tehwiu. To no jauna atgahdina Anglu zelineeka Oliſanta wehſtule, kaš nodrukata Londonos amiſe „Teims“. Schiſ rakſta, ka Turku waldiba pagahjuſchā gadā, kad daſchi Schihdi if Kreewijas gribejuſchi dotees uſ Paleſtinu, iſſludinajuſe, ka tee warot nomestees katrā Turzijas daķā, tik ween ne Paleſtinā. Oliſants nu ſawā wehſtule ſuhđjahš, ka Turku waldiba leedſot ari Anglu Schihdeem apmeſtees Paleſtinā, waj ari tik atbraukt Sirijā. Laikam Turku waldiba bihſtahš, ka Schihdi, ja teem attautu dotees uſ Paleſtinu, tur drihđ dabutu pahſwaru un dibinatu pilni3u Schihdu walſti.

Wahzija. Schleſwiga un Holſteina, kaš agrak peedereja pee Danijas, 20 gadus atpafak tika ſchaj walſtei atnemtās zaur Auſtrijas un Pruhſijas ſaweenoteem ſpehleem. Kā ſinams, wehlaſ ſtarp Auſtriju un Pruhſiju iſzehlahš ſtrihđš par jautajumu, kaš lai patur atnemtahš prowincēš. Iſzehlahš 1866. gadā karſch kura Pruhſija ar Italias palihdſibu ſakawa Auſtriju. Schleſwiga un Holſteina tika gali3i ſaweenotas ar Pruhſiju. Holſteina ir tihra Wahzu ſeme, bet Schleſwiga pa daķai apdſihwota no Daneem. It ihpaſchi Schleſwigas ſeemela daķā gandrihđ wiſi eedſihwotaji peeder pee Danu tautibas. Senalais Franzuſchu keiſars Napoleons III, kaš peedereja pee tautibu teeſibu aiſſtahwetajeem, atrada par nepareiſi, ka tihrs Danu ſemes gabals teek ſaweenots ar Pruhſiju. Uſ wina pagehrejumu tadehđ Pragas meera lihgunā peh3 Pruhſchu Auſtreſchu kara pa-beiģſchanas tika noſajits, ka Pruhſijai peenahlahš atdot Schleſwigas ſeemela daķu Danijai atpafak. Bet Biſmarķs nemihđ iſpilbit tahduš ſolijumus waj lihgunus, no kureem tam ne3ekahš peķna, un tadehđ Danija lihđſ ſchim wehl weli3i gaida Seemel-Schleſwigas atdoſcham. It ihpaſchi peh3 keiſara Napoleona kriſchanas Biſmarķs atneta wiſaš domas, atdot Seemela-Schleſwigu Danijai. Lai uaretu nowehriht tahdu atdoſcham ari tahlakā nahlamibā, Biſmarķs publejees pahrwah3ot Seemela-Schleſwigu. Wiſaš waldibas un teeſu eeſtahđeš, wiſaš ſkolāš wiſch tur lika eeweſt Wahzu walodu. Danu tautiba un waloda tika wiſur apſpeeſta un wajata. Bet ſchee publiui 20 gadu laiķā naw atnejuſchi neķahduš auguš. Danu tautibas ſpehķš Schleſwigā naw maſinajees, bet wehl audiſi. Lai waretu labaki weizinat Danu tautibas iſuh3inaſcham Schleſwigā, Pruhſchu waldiba tagad iſgudrojufe jaunu lihđſelli. Schleſwigā dſihwo daudſ Danu, kaš

naw Pruhſijas, bet ir Danijas pawalſtneeķi. Kad Schleſwiga tika ſaweenota ar Daniju, tad winaš eedſihwotajeem tika atkauts, peh3 ſawas patiſſchanas peerakſtitees par Danijas, waj par Pruhſijas pawalſtneeķeem. Weena daķa likahš peerakſtitees pee Danijas, kaut gan ar to bij ſaweenoti daſchadi gruhťumi, par peemehru wareja uotikt iſraidſchana if Schleſwigas. Kad nu Danu eedſihwotaju pulķš Schleſwigā zaur jauneem Danu eeņahzejeem gadu no gada audiſi, tad Pruhſchu waldiba nodomajuſe ſpert ſoluš preeķſch Danu iſraidſchanas if Schleſwigas. Wina iſdewuſe pawehli, ka Danu pawalſtneeķeem Schleſwigā tapat ka Pruhſchu pawalſtneeķeem ja-eeſtahjahš Pruhſchu ſaldatu deenaiſtā. Daneem, kaš negribehš to darit, ne-atliķš ne kaš zits, ka atſtaht Schleſwigu. Ar tahdeem lihđſeķeem Pruhſchu waldiba laro preeķſch Wahzeetibas.

Kas ir tautiſki laikrakſti?

Jaunajā gadā ſawus laſitajuš apſweiznadams, Mahjas Weeſiſ ſawu apſweiznajumu beidſ ſchahdeem wahrdeem: „Neween Latweeſchu laikrakſti peh3 ſkaitla un ſaturas il gaduš wairojuſchees, bet wehl jauni gaidami. Gan naw leedſams, ka daſchš labš laikrakſti laſitaju truhťuma dehđ ſawu dſihwes gaitu beidſiš, tomehr ſchahđš atgadijums leezina, ka Latweeſchu laikrakſtu laſitaji nemihđ laſit tahduš laikrakſtus, kaš Latwu tautas zenteeneem preti ſtrahdā. Un taš pareiſi: tautai tikaſi tahdi laikrakſti jalaja, kaš tautai par labu ſtrahda, winaš teeſibaš un zenteenuš aiſſtahw, winaš walodu kopj un praſta azis ne-apmulſina. Shi pahrelezinaſchanahš, ka tauta ſawuš tautiſkoš laikrakſtuš paſihſt un laſa, dod Mahjas Weeſim labāš zeri-baš, ſawu ſcha gada gaitu uſſahlot.“

Iſgahjuſchā gadā daſchadi rakſtneeķi, kaš waj nu eeſpehja jeb domajahš eeſpeh3ot noſwert Latweeſchu awiſchnee3ibu, ſawuš ſpreedumus iſſajija par muhſu laikrakſteem gan kalendardš gan laikrakſtdš paſchđš un wiſi tautiš domāš weenojahš, ka tautiſko laikrakſtu ſtarpā eeņemot pirmo weetu „Baltijas Wehťnejiſ“ un „Baliſ“. Schahdaš domāš ari no ſawas puſeš atſihſtam par pareiſam un Mahjas Weeſiſ, zil ſpehđams, tautas leetāš ar mineteem laikrakſteem weenu zeku ir ſtaigajiš un ſtaiga. Schiſ kalendardš un laikrakſtdš iſſajitaiš ſpreedums par tautiſkeem laikrakſteem, ſihme3otees uſ „Balt. W.“ un „Baliſ“, ari peelihdſinajahš laſitaju domahm, ja peh3 laſitaju ſkaitla ſpreeſcham, kaħđš katram laikrakſtam peekehreeš. Kamehr tahdaš domāš par tautiſkeem laikrakſteem tika iſſajitas, ne-eeņaudſijam par wajadſign, ari Mahjas Weeſa laſitajeem iſſajit ſawas domāš par tautiſkeem laikrakſteem; bet kad bijam laſijuſchi „Latweeſchu Awiſchu“ 52. numuru (pehŗnā gadā), tur winaš paſchāš ſewi leelit uſſeelidamas, zituš laikrakſtuš noleek nowahrťā un tilai paſchāš ſewi ween noſau3 par tautiſku laikrakſtu, tad negribejam ilgati lawe-tees, ne-urakſtijuſchi ſawas domāš par tautiſkeem laikrakſteem.

Sawu rakſtu eeſam ſalikuſchi ſchahdā kahŗā: 1) Ko ſaprotam ſem wahrda „tautiſķš laikrakſti“ un 2) waj „Latweeſchu Awiſeš“ ir tautiſķš laikrakſti?

Ko ſaprotam ſem wahrda „tautiſķš laikrakſti?“ Uſ ſcho jautajumu waram ihđ atbildet: „tautiſķš laikrakſti ir tahđš, kaš

ſtrahda tautāš garā,“ un ar ſcho atbildi pilni3i peeteek, ja mums apſinams, kaš ir tauta un kaš winaš garš. Tautāš ir daſchadaš, gan leelaš, gan maſaš, gan ſchahdaš gan tahdaš un tomehr wina garš daſchdaſchadaš, kaš parahdahš tautiſkoš zenteenuš. Lai gan tautiſka zenteeni, ka „Baliſ“ ſaka, ir zilwezeš zenteeni, tomehr katrai tautai ir ſawi zenteeni, kaš ja-aiſſtahw, kad weenai tautai ar otru tautu kopā jaſajeneſchahš. Schē naw ta weeta, jo plaſchi pahŗrunat tautu daſchadibu un winu zenteenu ſawadibu, mums, par Latweeſchu tautiſkeem laikrakſteem ruņajot, peetiķš ar Latweeſchu tautu un winaš zenteeneem. Latweeſchi, beidsamđš gadu deſmitđš ſahkuſchi ſewi atſiht par tautu, kam tapat ka jeb kurai ziti tautai ſawi ſinami tautiſke zenteeni; eeſpreeķſchu wini tikaſi bija ſinama kauſchu kahŗta un winu weeniga tautāš ſihme bija winu paſchu waloda. Ar laiķu taš pahrwehŗtahš, ka jaw minejam, Latweeſchi ſahka palikt par tautu, jo muhſu ſchehligee Semestehwi, augſtee Kreewijas Keiſari arweenu wairak dahwinaja Latweeſcheem teeſibaš un brihwibas, kaš winaš arweenu wairak pa3ehla tautu kahŗtā un kaš wineem dewa eeſpehja, ſpert tahduš miſſiguš ſoluš uſ preeķſchu ſawā attihſtibā. Zil tahku Latweeſchi attihſtibā uſ preeķſchu tikuſchi, ko wini wiſu panahkuſchi un kaš wineem wehl japanahđ ir ſawā laiķā un weeta pahŗrunatš un turpmaſ tikiš pahŗrunatš; mehš tikaſi no ſawas puſeš wiſu to peeminejam, lai uſrahđitum, ka Latweeſchi beidsamđš gadu deſmitđš ſi-pri uſ preeķſchu gahjuſchi un katradā ſinā attihſtijuſchees un tamlihđſ ari peerahđijuſchi ſawu zeniſchanahš dabu, ko noſau3am par Latweeſchu tautiſkeem zenteeneem. Paſ par ſewi protamš, ka Latweeſchu laikrakſtam, kaš Latweeſcheem par labu grib ſtrahdat, neween Latweeſchu tautāš gahjumš un attihſtijumš jaſina, bet ari pee Latweeſchu tautāš zenteeneem ſtingri jaturahš un tee lihđſ beidsamam ja-aiſſtahw, tur teem kahđi pretineeki preti ſtahtōš. Ja laikrakſti ſchahđš, tad wini waram noſaukt par ihſtu tautāš lapu, par „tautiſko“ laikrakſtu. Taš buhtu ihſeem wahrdeem iſſajits, kaš ir tautiſķš laikrakſti. (Turpmat wehđ).

Iſ Ole Buls dſihwes.

Slawenaiš Norwegijas ſijolu ſpehletajiš Ole Borneman Buls dſima 5 februari 1810. gadā Bergenēš pilſehťā Norwegijā. Wiſch ſawā muhſchā daudſ par paſauli ſtaigaja, daudſ zilwekuš ar ſawahm jauķahm ſijolu ſlanahm eeſpreezinadamš. Dſihwes gruhťumi un preeķi tam bija tā paſihſtami, ka reti kahdam. Wiſch bija wiħrš, kaš wareja teikt, ka to, ko eſmu mantojiš, paſ tikaſi ar ſawu ſpehku un gribu eſmu dabujiš. Jaw jaunibas deenāš taš ſawas leelaš gara dahwanas ſijolu ſpehleſchanā rahđija. Ar tehwa gribu tam wajadſeja pret paſcha wehleſchanōš teologiju ſtudeeret. 1828. tam bij ja-eeſtahjahš Kriſtijanijaš augſtkolā. Bet kad wina leelaš miſiķaš dahwanas tam neķahdu patiſſcham uſ zita darba nedewa, tad taš atſtahja Kriſtijaniju un nogahja 1829. g. uſ Kaſeli pee Spora, lai tur waretu miſiķā wairak iſglihtotees; bet kad Spors winu auſki uſnehma un nemaš ne-uſmudinaja, tad Bulš wehl tai paſchā gadā uſ Getingu gahja un miſiķu atſtahdamš, tur teeſaš ſinibaš ſtudeereja. Bet ſlanu wara winam ari tē neķah-

wa ilgi ufturetees. Behz ihfas uftureschanahs fawâ tehwiâ, tas Parise 1831. publikas preefchâ stahjâhs. Sche wina fawada spehleschana isglibtojahs. No Parises tas gahja uf Italiu, 1835. gadâ atkal apzetoja Franziju, 1836. spehleja Londonê, zaurstai-gaja ari wifu Angliju, Schotiju, Zhriju un atkal uf Parisi atnahza. Weenadi zetodamais mahfleneeks pirmo reisi Ameriku apmetleja 1844. un tad no 1848. fawâ tehwiâs pilsehtâ Bergene apmetahs, fur winsch ilgaki kahdu no wina pascha dibinatu teatri wadija. Winsch fawu muhschu fawâ tehwiâ nobeidsa, 17. augustâ 1880. nomirdams fawâ muhschinâ pee Bergenes pilsehtas. Nahkamais gadijums rahdihs wina flawas eefahkumu.

Italiâ jaunais jaunais sijotu spehletais bes palihdibâs atradahs, kad tas par welti bija pubhejes fawas leelas gara dahwanas rahdit. Bolonâ tam wajadseja stundas dot sijotu spehleschanâ. Par diwahm stundahm nedelâ tas ne rubta nedabuja un ar to naudu tam nu wajadseja pahrtikt, jeb labaki fatot puse badâ mirt. Jaunais wihs par Florenteeschu wahrteem staigaja uf fawu knapo dsihwolli. Jhsti tumschs jaw bija palizis un issalkums to toti mozija. Sawa trihskahjiga galda schuhbladi watâ attaisidams, winsch pehdejahs maifes druszinâs salafija. Bet til pahri atrafdams tas gruhiti nopuhthas. Behz tam tas fawas wegas sijoles panehma, atfehдах un brihnischkigas fkanas no tahm iswilinaja, zaur ko winsch fawus leelus fird-ehstus issahstija. Tâ winsch mehdsâ it wakarâs darit. Wihi kaimini uf wina fawadu spehleschanu usmanigi klausijahs. Ja, daudsreis pat laudis uf eelas sapulzejahs, no wina fkanu waras atureti, tur zits zitam jautadami, kas gan tas tahds brihnischkigs mahfleneeks efot, kas tahdas warenas un jaukas fkanas leetot sijolehm fkaninat. Bet kad neweenam prahâ ne-eeschahwahs to taujat, waj jaunam meisteram ari maife mahjâ efot, tad wina apbrihnoschana tam mas ko lihdsjeja.

Kâ jaw daudsreis, tâ ari tagad winsch luhloja no fawahm fkanahm pa-ehst, un kad labu laiku ar fawahm sijolehm bija fapnojis, tad noguris gultâ eekrita un aifmiga. Peepefchi winsch usmodahs, trihs wihi bija wina istabâ eenahkufchi.

„Peedodat, lungs,“ weens no wineem fazija, „ka mehâ jufu meegu trauzejam, tilai toti leela wajadseja mums peespeeda pee jums nahkt. Waj jums neuhthu eespehjamâ Silharmonijas akademijas konzertê spehlet?“

Jaunais issalkufchais wihs, kufsch tilko eespehja fawas domas fawaldit, uf fweeschineeleem tâ flatijahs, it kâ wini buhtu engelî no debefim nahkufchi, winam to preeka wehsti atnest, ka tas ne-eespehs kahdu mafumu pelnitees.

„Man sehowakar konzertê jaspehlê?“ winsch isbrihnejes issauza, „fur Malibrân kundse un de Beriotâ. . .“

„Ja tas jaw ir taifni tas masglis,“ otrs ahtri sauza. „Schee abi ir atlahpuschees, de Beriotâ eedomajahs apwainots un negrib spehlet un Malibrân kuse efot flima un newarot dseedat, tahdâ wihsê no konzertes nekas ne-istahktu. Behz ta, kad mehâ wifâ pilsehtâ no weena stuhra uf otru par welti fkehjam, mums prahâ eeschahwahs, ka Kolibrân-Mosini kuse paschulait pilsehtâ ustu-

rahs. Mehâ pee winaâ fkehjam un luhdsam tos gabalus dseedat, kuras Malibrân bija issludinajufi. Bet fur nu mums sijotu spehletaju nemt. Ari taî leetâ Mosini kuse dewa padomu. Wina mums stahstija, ka fchahs mahjai preti jauns wihs dsihwojot, kufsch tâ spehlejot, kâ neweens. „Kad til winam drofchiba zilweku preefchâ spehlejot,“ ta tah-taku mums stahstija, „tad par labu isdoschanoes es galwoju.“ — Tadeht mehâ pee jums nahzam un jufhs luhdsam, mums to labprahribu parahdit, fchahs deenas konzertê spehlet! Mehâ jums to paschu algu dosim, ko mehâ Malibrân kusei un de Beriotâ am apsolijam, tas ir pufi no wisahm fcha wakarâ eenemfchanahm un kâ zeram, tad ta buhs branga nauda. Tagad ni, mans lungs, ja domajat, muhsu peesolijumu peenent, tad mehâ luhdsam pasteigtees un mums tuhlin lihdsi nahkt, jo mehâ newaram neweenu agumirkli kawetees, jo konzerte jaw ir eefahkufees.“

Jaunais spehletajâs pakehra fawu sijoti un gahja tâ kâ fapni nepasihstameem lihdsi. Schee bija minetâs akademijas direktori.

Konzertes mahjas telpas bija wifâs pil-ditas. Konzerte jaw labi ilgi bija fahkufees. Mosini kuse ari bija dseedajufi un ar leelahm gawilehm usnemta, turklaht, ka ta bija teizama mahfleneeze un ari paschas Bolonâs meita. Behz winaâ dseefmas wajadseja arweenu sijoti spehlet, ar ko konzertes pirmâ datâi bija janobeidsahs. Taifni taî paschâ brihdi, kad wifâ mahja no zilweku gawilehm trihzeja, Mosini kundses dseedaschanai par godu — direktors ar fwefcho spehlmantâ eenahza, kuras tuhlin uf skatuwes wajadseja stahtees.

Tur nu winsch stahweja, fawas domas ne-eespehdams kopinat, nesinadams, waj nomodâ jeb fapno. Leelais publikas wairums, gaischa uguns gaisma, fweeschajada aplahrtue wina glufchi dulu padarija.

Bet mahfleneeks bija eeradis, wifu to, ko tas sajuta, spehledams issagit un tapehztahs breefmigahs juhtas, kas peepefchi to gribeja pahrwardet, drihs fkanâs atskaneja. Winsch nemanija, ka publika wina wis ar patifcham nefanehma, bet ruhkt eefahka, kad tâ naba-dsigâs drehbês gehrbuschos jauneklî eeraudfija. Ole Buls tagad domajahs kahdas deewekles pill efot, kuras ihpaschneefem tas fawas fahpes, kas wina dwehfeli pildija, eedroschinajahs finamas darit. Tapehzt winsch fawai sijolei lahwa fahpju fkanas fkaninat, kâ neweens to nebij dsirdejis. Drihs sijolu stih-gas atskaneja schehligâs skumjâs, drihs zaur firdi eedami behdu waidi un drihs dsirdeja beedinadamu, afu un aukstu issamifcham.

Klausitaji tur kâ no ahrdabigas waras fehdeja, un ne dwaifhot ne-eedroschinajahs. Wini jutahs no tahm bailigahm un mofu pilnahm juhtahm fagrabhti, kas maksas baidifcham par pateesi mozidamahm fajufchannahm padara. Bet pehdigi ahrprahrigahs fahpes nebeidsahs un par klufahm schehlabahm pahrwehrtahs, kas firdis kâ rafa notwihkufchus stahdus atweldfinaja. Til ko mahfleneeks bija spehlet beidsis, tad pateefa gawilefcham auka wifâ leelâ mahjâ atskaneja, kas nemas negribeja rimtees. No direktoreem aifwelkamais tila aiflaifts; mahfleneeks streiputoja ahrâ un to rotâs pagihbis eekrita, kas bija nahkufchi wina apfweizinat.

„Maifi!“ tas bija weenigais wahrds, kufsch no wina bahlahm luhpahm atskaneja un ka-

mehâ nogurufcho mahfleneeku kahdâ fahmu-istabâ eeweda, lai tur tam ehst un dsert dotu, tilmehâ wehl wifâ mahja trihzeja no klausitaju gawilehm.

Pa konzertes otras datas laiku mahfleneeks jaw til tahtu atspirga, ka atkal wareja fawalbitees. Laha ehdeena baidifchana kuru tas ilgi nebija dabujis, fiktums, ko tas wihnu baididams dabuja, wina pilnigi usfautrinaja. Behdigi konzertes beigâs tuwojahs, ko ar sijotu solo wajadseja nobeigt.

Direktori ar mahfleneeku farunajahs, waj buhtu atkal eespehjamâs, winam uf skatuwes stahtees. Un winsch nefchauidams fazija: „Ja, es eefchu spehlet, man wajaga spehlet!“ Tâ tas otru reisi publikas preefchâ stahjâhs. Ari tagad winsch nerimstoschas gawilefchanas nefaprata, kas tam preti no publikas fkanaja.

Atkal winsch sijoles un bogenus panem-dams fkanâs uf klausitajeem runaja, bet tagad pawifam fawadâs kâ preefch tam. Weenteefigâs, lihristâs, gawiledamâs fkanâs tas is fawas jaunibas atminâs stahstija. Winsch fawas mahjas meeru, no seemetneeku wefeligeem wehjeem appuhstu, aukstâs seemetâs pasludinaja. Winsch par to gawileja, ka fawu mehri bija aifneefis. Winsch par to pateiza, ka wina zihnimus atfina. Un fcho wifu winsch tâ spehledams issagit, kâ neweens zits to nebija spehjis. Winsch juta, ka wina nahkamibai fwaigne bija uslehkufi un nu to gawiledamâs fkanâs issahstidams.

Otru reisi aifkaramam wajadseja krist, lai no publikas wina atfchirtu, kas no leela preeka par nupat dsirdetu jauku un flawenu spehleschanu bija aifgrahbta. Atkal pats spehletajâs no wifâ, kas ap wina notika, nelo nedfirdeja, — jo tas atkal bija pagihbis, bet bes nogurufchans, aif leela preeka par fawu pagodinafcham. Weegs wina atspirdfinaja.

Nahkofchâ deenâ wifâ Bolonâ no zita neta nerunaja, ka no jauna Norwegijas mahfleneeka Oles Bula brihnischkigahm gara dahwanahm. Akademijas direktori wina apmetleja wina dsihwolli, tam to apsolito algu nonesdami. Slawenakee mahflas pafineji fawu palihdibu tam peesolija un kad tas fawu behdigu buhschanu neflehpa, tad winam par labu konzertus isrihloja.

Waidaweets.

Subfchana pagastu waldehm no fkolotaju pufes.

Kad nu dauds un daschlahrt tas noteel, fur pagasteem ir fkolotajâs wajadfigs un fur tad tahdas weetas wifadâs laifkaktâs top issludinatas, lai fkolotaji, kuri fcho weetu gribetu peenent, ar faweem leezibas rakfteam pee peenahzigahm pagasta waldehm meldejahs; jo pehztotezejufcha termina jaw weeta wairs neuhds dabujama. Bet daschu labu reisi tas flaidri pee tahdu weetu issludinafchans ir israhdijes, ka pagasta waldees nemas naw ihsti pahrdomajufchas, ko winaâ ar tahdu fkolotaju weetu issludinafcham grib panahkt? Waj nu ar wairaf fkolotajeem eepasibtees, jeb ari ar weetas isdoscham lepnotees? — Par peerahdifcham fawam rakfstam til peespraudifchu fcho leezibu pehztâifnibas. Wifsemes R. pagastam bij fkolotajâs wajadfigs, fur pawafari til fliktâ laikâ par dubleem nebehdadami, lihdsi 9 fkolotaji bij eeradufchees uf weetas notaischam. Bet

no wiseem kandideem neweens tahs weetas nedabuja, lai gan daschs lihds 50, pat 100 werstim tablu zeku par walti bij mehrojis, jo no paschu draudses jaw skolotajs us scho weetu bij eepreelich isredsets un pa pusei peenems. Kursemes S. pagastam wajadseja skolotaja, us kuru weetu wairaf neta 90 skolotaji bij meldejeschees, kur daschs labš Widjemes skolotajs weselu nedetu S. frogā pawadija us notaišichanas deenu gaididams un sawu naudinu par walti istehreja, jo ari schē no naburgu draudses skolotajs jaw bij weenprahitigi isredsets. Turpretim S. pagastam skolotaja wajadseja, no kuras weetas wiši kandidati tika atraiditi, tapehž, ka pagasts bij apdomajees til weenigi kreewu skolotaju peenemt. Un wišas schahs weetas tal bej nekahda eemešla jeb peesihmeschanas bij peeklahjigi isfludinatas. Bet par to nekās, waj tad skolotaji newar naudas tehret un waj pagasti wineem deesgan leelu loni nedod, jo skolotajam ar seenu un behrneem no 150 rubteem usuredamees, jaw til daudš naudas gan pahri paliks, ka waretu labaku weetu meklet un leelas isbraukšchanas apsegt. Agrašs laikšs bij pee kungeem, ka ari pee pagasteem tahds swehts likums, ja ar pirmo weetas mekletaju newareja falihgt, tad ween weetas ideweji ar otro wajadšigās runās eelaidahs. Bet tee laiki ir bijušchi un isbi- fuschchi, tagad wišs noteel pehž debesu wal- stibas lihdsibas, kur šaka: „Tee pirmee buhs tee pehdeji un tee pehdeji tee pirmee.“ Tagad apsolichanas wahredeem wairš newar tizet, ne ari us teem palautees, til weenigi tad war tizet, ja ir peerahdišchana tahda, kur melns us balta stahw. Bet ja schi di- waina leeta tā arweenu us preekschu ees, tā fahkusees, tad ari skolotaji drihs ween fahks famanitees un no weetas isfludinashanahm atrautees, nesinadams, waj tur meldetees jeb ne, jo jaw tagad tā tā pehž skolotajeem wairš truhkuma nekahda naw.

Tadeht beidsot zeen. pagasta waldehm scho luhgšchamu pee sirds leeku: 1) Ja teem jaw finams kandidats preeksch weetas ir, tad tah- das skolotajam weetas us preekschu awižes ne- isfludinats. 2) Ja ar pirmo weetas mekle- taju newar islihtgt, tad ween ar ziteem ru- nās eelatstees. 3) Ja pagastam teescham nepaschitama skolotaja wajaga, tad skaidri isfludinajchana peesihmet, kahdam skolotajam wajaga buht, waj ihstam kreewam jeb pus kreewam un 4) kura kreise un basnizas draudse skolotaja wajaga un zil leela ta lone ir, waj ar semi jeb bej semes u. t. pr.

Ja zeen. pagastu waldes us preekschu scho muhsu luhgšchamu laipni eewehros, tad wi- nas pateesi dascham labam skolotajam leelas nepatichanas nowehrsihs no zeta un winu firsniigu „paldees“ ispelniisees. S.

wairaf skolotaju wahra.

Weenteesiga wehleschanahs.

(Wesj „Rigater Kalender.“)

Agira jauka weeta,
Lai šlawa tirdsišā
Ua winās eedšihoneeki
Ir weikli kreetnišā.
Preeksch winās gudri weišchi
Arweenu rihslojāhs,
Par smatni un mahšlu
Pateesi ruhpejāhs.
Teem prahts it šipri nesahs
Uš jauku buhweschan,
Ka no tam pat ne tehweem
Rebiša šapnoschan.

Kur kalns un krumi jauki
Un šala maurina
Gan leelus, masus behrnus
Papisnam pulžina, —
Tur weišchi grib usbuhwet
Nu namu pilsehtai,
Lai šturšeni un muhri
Dod preeku firsnišai.

Bej tam wehl doma laisit
(So loti wajadšigs)
Museju, bišschu šahli
Un las tam peelihsšigs.
Schim brihscham dahrga nauda,
Lai gan no papihra,
Preeksch buhwesjameem nameem
Ir japatapina.

Papreekschu ja- apdoma,
Ja dahrgi buhwet steids,
Ko mums papreekschu wajag,
Lai buhwet to pabelš.

Pat pirmā weeta redsams
Ir polijijas nams,
Las pilsehtai par šaunu,
Ka šatram apšinams.

Agiras trim'nalteesa
Tur šihri jalaunahs,
Lit pulikli un kwehpi,
Ka dwascha aštrajāhs

Pat tani augstā weeta,
Kur ispreesch tairšibu,
Truhst ruhmes, newaid gaismas
Ar' neredš šihribu.

Kas pats ar sawahm azim,
Agiras zeetumus
Naw redsej's un naw štatij's,
Neslu ta šlitumu.

Waj tahds tumšhds šakts
Geslošits zeetumneeks
War tikt pee atgreeschāhahs,
War palitt šikumneeks?

Agiras weišchi, dštroat,
Ja gribat buhwes šahlt,
Tad buhwesat pirmš namus,
Kas šatram ir pa' praht'.

Mums šrišigeem ir šikums,
Šilweku mihliba;
Bet lopineem lai rahdam,
Kas iraid šeheliba.

Nu šlau, ja šautahds ahtšahs,
Ar šopu šehelibu
Un pee tam moja šaudis,
To nošauž bahdinu.

Sihki notikumi is Rigas.

Sakerts blehdis. Nesen atpakat jaw šinojam, ka eeraduschees ne-ihsti peezrubtu gabali. Kahdā mehra jaw daschi fahš strah- dat ar tahdu palaktaititu naudu, to peerahda schahds gadijums: Winu swehtdeenu us firgu tirga glihti gehrbees jaunšlungs (kā wehšlaf israhdišahs is Dinaburgas) no kahda Kauf- neescha grib pirkt firgu. Kaufneetis prafa 130 rbl. Pirzejam tas leekahs buht par daudš. Wišsch aiseet; bet wakar atkal šahlt, un nu falihgt par 130 rbl. Pirzejs 30 rbl. eemakšā pavezā naudā, bet to šintu daudš nefalozitšs, itin jaunšs peezrubtu ga- balds. Pahrdewejs, preezišs par jauno nau- dinu, to grib bahst šechā un pirzejam atdot firgu. Tal par laimi tam kahds Launekal- neetis lihds, un tas tam eetschufft, ka nauda leekotees buht ne-ihsta. Kaufneetis ihsti gan negrib tizet, tal pirzeja nelaišch wakam, bet wiši trihs dodahs us renteju, kur ari israh- dahs, tā nauda ne-ihsta. Jaunšlungs š- nams apzeetnats. Un las bij laimigahs par Kaufneeti, un ar kahdahm juhtahm gan „jaunšlungs“ gahja lihds us renteju?

(B. W.)

Nelaimes gadijumi. 23. janwari ap plst. 9 wakarā, pee ambareem, firgu-

dselšzeta wagons Nr. 8 pahrbrauja atlaisto leelgabalneeku Jahni Ahbeli, kas bij peedseh- rees un zaur pascha ne-ufmanibu palrita sem riteneem, pee tam winam pahrlausa kreifas kahjas štilbu. — Tani pat deenā, starp plst. 4 un 5 pehž pusdeenas no kaufmaneem, brāh- keem Šill aifkrehja kamanās eejuhgts firgs un škreedams pa maso Daugawu, eestrehja apšhogotā ahlingi, bet drihs ween no sal- dateem un ziteem kaudim tika iswiłkts lauka lihds ar kamanahm; uhdeni palika tikai ka- manu dekis. To usmeklet, paschi us šawu roku, pagahjuschā nakti šlepeni no nama ih- paschneela Šihmana Šchlošera sehtas Baur- kas štrahdneeks, 50 gadus wezais Šrišchjahu Šifmans un Bukaišchu 32 gadus wezais Janis Rehtsche panehma šekschus un nogahja tani pat weeta, kur firgs bij eeluhšis. Ari wini eeluhša un noslihta. Winu lihki us- dabuti un nodoti paglabaschanai.

(Ahgelskalns. Geshhtits.) Šhinis deenās tur notikahs schahds nelaimes atga- dijums: S. šga dehlens eet pa zeku. Š. l. šekschu šuni, pee šehdes nebudami, iszejeja is sehtas us eelu un usbruka sehnām. Daudš netruhka, ka plehšige šuni nelaimigam seh- nam buhtu wehdaru pahrsplehsuschchi, par laimi beesais mehtelis kodeenu notureja, tomehr šuni sehnām štipri zisku šakoduschchi un dee- šin waj dšihšlas nebuhs apšlahdejeschi, zaur ko kahja palittu šihwa un nabaga sehnš wišā šawā muhschā gaudens. Kā dširdams, tad ne tikai šchoreiš šuni netihschu us eelas isfrehjuschchi, bet nereti pa eelahm apšahret daušahs. Buhtu gan wehlejams, ka tahdus plehšiguš swehrus pee šehdes turetu peekeh- detus, tad tahdas nelaimes newaretu notikt. Peederiga waldbiba us tahdu nebudšchamu buhtu jadara ufmaniga.

Deewa-kalposchana Rig. basn.

Swehtdeem, 30. janwari.

Dehlaba basnizā:	Spreidšis pulsten	10 mahj.	Šelst.
		12 mahj.	Šind.
Petera basnizā:	"	10 Mag.	Lūtens.
		6 mahj.	Boelšau.
Domes basnizā:	"	10 mahj.	Berbatuš.
		2 mahj.	Šellmann.
Jahnu basnizā:	"	9 l. m.	Weyrich.
		2 l. m.	Walter.
Gertrudes basnizā:	"	10 w. m.	Šilbe.
Šesus basnizā:	"	10 l. m.	Šalen.
		2 w. m.	Bergmann.
Mahrtinu basnizā:	"	10 l. m.	Kachšbrant.

Naudas-papihru žena.

Rigā, 26. janwari 1883.

P a p i r s i			
	prafija	malšaja	
Rusimperals gabalā	8,33 r	8,30 r.	
5 prož. bankšketu 1. ššaid.	95 1/2	94 1/2	
5 " " " 4. " " "	"	"	
5 prož. instrip, 5. aish.	92 1/2	"	
5 " preshnižu šketes 1. emiš.	222	221 1/2	
5 " " " 2. " " "	218 1/2	218	
5 " šoni. 1871. g. aish.	132	131 1/2	
Peterš. 5 prož. pilšf. obliž.	"	"	
Kreewu šem. kred. 5 ^o šihlu-šihm	132	132 1/2	
Šcharlowas šemš. 6 prož. šihlu-šihm.	90 1/2	90	
Rigas šom. bank. aš.	253	"	

Tirguš šinas.

M a l š a p a r	puhru	rudu	podu	mažu
	rbl. šap.	rbl. šap.	rbl. šap.	rbl. šap.
Wudu	—	88	—	—
Weschu	—	83	—	—
Wusu	—	72	—	—
Šinšchlas	—	—	—	7 50
Šartupelu	—	—	—	—
Sweesta	—	—	6 60	—
Labu šilku	—	—	—	24
Prašu šilku	—	—	—	7
Rupjas šahls	—	—	55	—
Šmalšas šahls	—	—	50	—
Štangu šchise	—	2 20	—	—
Šeipu šselš	—	2 40	—	—
Lapu tabaku	—	3 40	—	—

Atšildošahis redaktors: Šrniš Plates.

Sludinajums.

Rīgas poliģijas walde zaur scho fino, la wifceem priwat wofuma ragu jeb wahgu ihpafchneecem, tui tilai preefch fewis un ne preefch giteem wad mantas, prezes, rihtus, fabrikatus un rafchojumus, wifabus materialus, celu mehflu u. t. pr., wintu wofumu wahgeem jeb rageem, pehz jeen. Widsemes gubernatora preefchrafkia no 17. oktobra 1873 Nr. 7114 tagad ar fcha gada fahumu ar jauncem, no Rīgas poliģijas waldes ifodalameem bleka-numureem, wozos eefneefot, ir ja-argahdajabs, la ari la peeminele bleka numuru ifbalifchana janwara un februara mehneschis fch. g. pee Rīgas poliģijas-pahrwalbes pa ifceenifchlo fehdeifchanas laitu notis un pehdigi, la tee, tui pa noteikto laitu nebude fatuus wofumu rogus jeb wahgus ar preefchā rafiteem bleka-numureem argahdaju fchi, tiks pafrahwofcheem foda-nofajijumeem patoti.

Rīgas poliģijas-pahrwalde, 20. janwari 1883.
Bezgalais poliģijas-meifsters
Nr. 1337. palfawneels **Reichard.**

Skuldes
pagafia teefa data zaur scho finamu, la fchejeenas nelaika gruntineela **Jabu Trepina** bahrineem peederiga **Mandag** mahja, leela 24 dahld. 45^{3/112} grafchu ar 10 puhru. meh fcha, 24. februari fch. g. plift. 12 pusdeenā, pee weetigas pagafia teefas uhrupē wairakfolitajem pahrdota tiks. Tuwalas nofajifchanas ir fatrā deenā fchihis teefas lanzeļa eeflatamas.
Skuldes pagafia-teefa, 12. janwari 1883.
Pagafia-teefas wahrdā:
Preefchfehdeitaje: **N. Urdin.** 2

Dahrsa puifi,
las jaw dahrsā strahdajis, **welle**
R. Vogel,
Laudonas mahjitajs. 3

Lopu kopejs
(moderneels) ar labahm leezibahm war no Jurgeem 1883. g. **westu dabut Ofolmufchā** (Absenau) Suntaschu draufē. — Tuwalas fīnas turpat pee weetigas mufschas waldek. 2

Kahda weza feewa
bes famifijas, top melleia pee moseem behrneem pee lapteina **Jughans** Abgelstalna Dinaminde-eelā Nr. 8. 2
Tagad es dshwoju
masaja Kaleju-eelā Nr. 16,
pa 1 trepi augfchā.
J. Pehlfchen,
hofgerihtes adwolats. 3

Schogod pee manim fanemot malka
„Mahjas Weefis“
ar Peelikummu par gadu 2 rubl. 35 kap.
bes " " " " 1 " 40 "
ar " " " " 1/2 gadu 1 " 30 "
Wpfeleifchanas por pasu uf mineto laifrafstu peenemu. — Pirnee numuri wehl ir dabujami.
S. Weinbergis,
weefnijas ihpafchneels, Jelgawā Leelā eelā Nr. 43.

Senneeku intrifchu-arahmota (Bauerrentenbrief) Nr. 415 leela 100 rubl. ar 1 pahrmaitu luyonu loffni Nr. 1390 atrodabs manā ihpafchumā. Intrefes no Nr. 415 naw jaw lahduš 10 gadus tilufchās fauents.
S. Baldus, Olainē zaur Rīgu.

100 procentes.
Wezus lectotus Kempel-tawerna pa 10, 20 un 30 kap. no teem gaderem 1845—1870 es pebrlu pa augfchahm zenahm. Stempelis nedrihtsi budt is lumereem igreests nehs ari puhchu plehtis, bet lumereem wajaga budt wefeleem. Par palinu nofufchifchānu es malkaju un laipni peefufhtit luhdj
J. Siewert, 2
б. Лубина, г. Байера, въ Москва.

Sofas, federn- un needru-krehflus, galdus, fapjus, lumodes, toaletes, gultas (preefchā weena un biweem guletajeem), **behrnu-gultas** un wifadas jitas mebbeles top lehti pahrdotas **Abh-Rīgā** leelajā Kaleju-eelā Nr. 46, mehdeku-magafinē.

Bodes-ruhe
ir ifihrejama ar wifu eerifchojumu **Rifolai** un **Mecca**-celu fūhri Nr. 13. 1

Ledus kalni ir mums gari, **Moderneejib's ratu-bari,** **Veelais Kristaps** gareem mateem, **Sirgu dfeifsozelsch** flaiskeem rateem, **Lomehr trubla** mums wehl las: **Mehs, mums trubla operas!** **Lahda ar' nu drihtsi** lahtu, **Sahdschu dakter,** mihku prahtu, **Latwju teateri** drihtsi **Ahrstehs** nu uf fawu wihfi: **Sestā februari** tas **Sneegs** mums stundas, preezijas! **Ram** ir reimatizmus lahjās, **Jeb kas neprot smeetees mahjās,** **Ja,** lam dshwe waren flifta, **Ram** ir **sewa gaušči** pilka: **Sahdschu dakter** — brihtinsch ihse — **Wefelus tos padarihs!** **Wetis** la balters siingri strahdabs **Un** par leeleem smeeteem gahdabs, **Hellmann,** — flaisā flajitina — **Sirds** pulst, lihds til rahdabs wina! **Allunans** la lesteris **Rahdichs,** fo warot fchis, **Krafinich,** fo mihl wif fluti, **Sfedesjees** dshwes pufi, **Wihhol, Wrihwneeje** un **Wirogals;** **Dheedot** wifceem buhshot wirtsbalfs. **Wahzi** teiz: „Sie sind in Eritt!“ **Louis Wölferts** taltu fit! **Tab** nu **Greifchus,** **Peters,** **Anna,** **Wihje,** **Sineet,** **lad** buhs benefize, — **Al** juhs smeefatees jaw wif, **Solus** fchans tur la ar bifi: **Lai** pee semes newelees, **Tu** pee fchepļa peeturtees!
Wejs teatra drangs.

Top pahrdota
muischa
Schawlu aprinki, Rownas gubernā, Olmenas tuwumā, 10 werstes no Leepajas dshelszela, 25 werstes no Wej-Anzes Rīgas-Jelgawas dshelszela, 400 desetinās semes ar brangahm ehlahm un mēschu. Deht lahtalahm fīnabm luhdj greestees pee **Dobifin** muischas ihpafchneela par Leepajas dshelszela **Dobifin** stanzi. 3

N. N. Neeses
Ischnuuna un dshels-pretfchu nogulditawa
Behwer-eelas un **Teatra-bulwara** fūhri, **J. R. Spohra** namā, Nr. 6,
peedahra: **basnifschu** un **topu** krusus, **topu** peederamms, la: **stabus,** **wofas,** **fehdes,** **tschnuuna** un **kalama-dshels** fehtas, **arklus** wifabde musturde no **U. F. Schwarzbofs,** **plihies,** **wahgn** bukses, **hermetifstas** krahfno durwis, **kalama-dshels** wafsu kras preefch medereem, **puhru-** un **garajzu-mehrus** pa mehrehahm zenahm. **Ari** ir turpat pahrdodama **weena lokomobile**
no 10 sirgu-fpehkeem. 8

Jaunakeem pahrlabojumeem, la: **patent-pafchspoletaju,** **ritena** ifzefchānu un **fweramo-fahju.** — **Lad** wehl preefch **familiju** **wajadfibas:** **Singera,** **Wheclera** un **Wilsona,** **Saksonia,** **Saksonia Regia,** **Fidelitas** u. t. pr., **tapat** ari ar **wisjaunakeem** pahrlabojumeem, la: **patent-pafchspoletaju** **pa** **wedeena** **ifzehleju,** **pa** **wedeena-nogreeseju** un **pafchaisfritsdamu** **fchiberplati.**

Wislehtakas **zenas.** **Wilmiga** **apgalwofchana.**
Zenu-rahditajs ar **bildehm** **bes** **malkfas.**

Labas **dihgstofchas**
amolina **fehklas**
Brahli **Martinsoni,**
Ahr-Rīgās **Kalku-eelā** **Nr. 8.** 1

Jonatana beedriba.
Beedreem par **finu,** la **mehnescha** **waffafchanas** un **jaunu** **beedru** **ufnemfchana** (pret 1 rubl. eeflahfchānabs malkfch) **notel** **latru** **fwehdeem** no **plift.** 2—4 **pehzpusdeenās.**
Beedribas **preefchneels** **S. Waldmann** **igs** **dshiw** **Agelstalna** **leelā** **Lehgera** **eelā** **Nr. 24** o, **pafcha** **mahjā.**
Beedribas **laseers** **S. Zielau** **las** **Leifchrigā,** **Marftal-eelā** **Nr. 1,** **hipoteku** **bankā.**
Par **komitefas** **lozefkeem** un **flimneeku** **ufraungeem** ir **ewehleti** **fchabdi** **lungi:**
Preefch **Safulaula:** **W. Balod,** **Aleksandra** **eelā** **Nr. 27,** **pafcha** **mahjā.**
Preefch **Rordeku** **muischas** un **Sundas:** **W. Windt,** **Grotu** **eelā** **Nr. 7,** **pafcha** **mahjā.**
Preefch **Blauzeema:** **S. Legdin,** **Dinaminde** **eelā** **Nr. 46.**
Preefch **Lehgera** **lauta:** **J. Winter,** **Kalnjeema** **eelā** **Nr. 149a,** **pafcha** **mahjā.**
Preefch **Abgelstalna:** **S. Diedrich,** **leelā** **Lehger-eelā** **Nr. 44a** **Birgera** **mahjā.**
Preefch **Rihpu** **falas:** **J. Kemmers,** **pafcha** **mahjā.**
Preefch **leelabs** **Rihweru** **falas** un **Tornafalna:** **K. Aupneek,** **Muhfu-falas** **eelā** **Nr. 7,** **1** **trepi,** **Kraula** **mahjā.**
Preefch **Leifch-Rīgās:** **S. Kugelberg,** **Schlubnu-eelā** **Nr. 13,** **1** **trepi.**
Preefch **Maflawas** **preefchpiffehstas** un **dshelszela** **lihds** **Daugawai:** **J. Nobesneek,** **Stelueelā** **Nr. 9,** **Wotfchagowa** **namā,** p. **Nikolaja** **basn.** **Turpat** (no **dshelszela** **lihds** **Suworowa** **eelā**): **J. Bafch,** **Dirnawu** **eelā** **Nr. 16.**
Preefch **Peterburgas** **preefchpiffehstas** (no **Suworowa** **eelas** **lihds** **leelai** **Aleksandra** **eelā**): **A. Welke,** **Stabu-eelā** **Nr. 43.**
Turpat (no **Aleksandra** **eelas** **lihds** **Weifchu** **dambim):** **S. Sturm,** **Smilfchu-eelā** **Nr. 59.**
Preefch **Forburgas,** **Weifchu** un **Katrimedambja:** **S. Ertack,** **Keifara** **dahrsa** **eelā** **Nr. 6,** **Kederta** **mahjā.**
Preefch **Sartlandaugawas:** **K. Breede,** **Aleksandra-eelā** **Nr. 45,** **Wilmiga** **mahjā.**
Preefch **Dinominde** un **Wolderajas:** **K. Wasdit,** **Dinaminde,** **Fifcher** **Iga** **weitalā.**
Slimi **beedri** **lai** **peeteizabs** **pee** **tuwalā** **flimneeku** **ufrauga,** **jo** **tilai** **no** **peeteifchānabs** **deenās** **flimiba** **teel** **fchlinata.**
Preefchneeziba.

Lühr un **beedris,**
fenat **Lühr** un **Zimmerthol,**
Rīgā, **leelā** **Smilfchu-eelā** **Nr. 7,**
tirgo **jaw** **17** **gadus** **ar** **fchujamahm** **mafchinahm,** **pasifst** **smalki** **latru** **fiftemu** un **apstelle** **tahs** **is** **wifflawenakahm** **fabrikahm** **pafaulē.** **Mehs** **peedahwajam** **la** **ihfiteizamas** **preefch** **fwodereem:** **Ahenania,** **Badenia,** **Uniwerval** **A & B,** **wif** **ar** **wifjaunakeem** **pahrlabojumeem,** **la:** **patent-pafchspoletaju,** **ritena** **ifzefchānu** un **fweramo-fahju.** — **Lad** **wehl** **preefch** **familiju** **wajadfibas:** **Singera,** **Wheclera** un **Wilsona,** **Saksonia,** **Saksonia Regia,** **Fidelitas** u. t. pr., **tapat** **ari** **ar** **wisjaunakeem** **pahrlabojumeem,** **la:** **patent-pafchspoletaju** **pa** **wedeena** **ifzehleju,** **pa** **wedeena-nogreeseju** un **pafchaisfritsdamu** **fchiberplati.**

Wislehtakas **zenas.** **Wilmiga** **apgalwofchana.**
Zenu-rahditajs ar **bildehm** **bes** **malkfas.**

Labas **dihgstofchas**
amolina **fehklas**
Brahli **Martinsoni,**
Ahr-Rīgās **Kalku-eelā** **Nr. 8.** 1

Maudas-fapji
pee
Lühr un **beedris,**
fenat **Lühr** u. **Zimmerthol,**
Rīgā, **leelā** **Smilfchu-eelā** **Nr. 7.**

15 **bifchu** **itropi**
ar **bitehm**
tifs **14.** **februari** **wairakfolifchānā** **pahrdoti**
Palkšos **3** **werstes** **no** **Schimes.** 1

Maltu **gipfi**
labate **mehsti** **preefch** **ahbolina** un **pahfšu-augeem,** **pahrdot** **gipfa** **fabrikā** **no**
J. C. Zelma,
Rīgā, **Palejas-eelā** **Nr. 9,** **pee** **Jauncem** **wahrteem.** 5

Smaltakas **rudfu** un **kwefchu** **flītas**
pahrdot **birkawu** **par** **660** **lap.** un **pirmas** **sortes**
kwefchu **mltus** **par** **240** **lap.** **puhpuhru**
C. S. Herrmann,
Abgelstalnā, **Jauna** **kroga** **bode,** **leelā** **Lehgeru-eelā** **Nr. 4.**
Turpat **ir** **il** **deenās** **dabujama** **feifcha** **baltmaife** **pa** **3** **un** **5** **lap.** **mahjē.**

Rīgas **Latw.** **teatris.**
Swehtdeen, **6.** **februari** **1883.** g.
Benefize
Rīg. **Latw.** **teatra** **atkeereem.**
Pirno **reift:**

Sahdschu **dakteris.**
Leela **komifka** **opera** **3** **zehleendō,** **Latweefchu** **waloda** **farakfita** un **Latweefchu** **flatuwei** **etaitfita** **no** **Adolf** **Allunana,** **mufita** **no** **Johanna** **Senka.**
Pa **preefchū:**

Pafcha **audfīnats.**
Original **joku** **luga** **1** **zehl.** **no** **Adolf** **Allunana.**
Sahlums **plift.** **7** **walārā.**
Klahtakas **fīnas** **programmās.**
Teatra **komifka.**
Jo **patiflamu** **un** **jahtu** **waloru** **apfolidami,** **luhdsam,** **muhš** **muhfu** **goda** **deenā** **leelā** **flaitlā** **apmelleit.**
Ar **jeenifchānu**
Rīg. **Latw.** **teatra** **atkeeri.**

Rīgas **Latw.** **beedriba.**
Swehtdeen, **30.** **janwari,** **plift.** **3** **pehz** **pusd.**
General **-** **fapulze.**

Deenas-lahrtiba:
1) **Beedribas** **gada** **pahrflats.**
2) **Rewifstas** **komifstas** **pahrspreedumi.**
3) **Preefchaltums** **par** **fahitibas** **ufstureschānu** **beedribas** **namā.**
4) **Runas-wihru** **zefchāna.**
NB. **Beedri** **war** **dabut** **brulatu** **pahrflata** **beedribas** **namā** **pee** **fchweizerā,** **eefahlot** **no** **16.** **janwara** **fch. g.**
Pe **ee-eechānas** **beedri** **lahrtes** **ja-ufrahda** **Preefchneels** **K. Kalnifch.**

Beribas **beedriba.**
Swehtdeen, **30.** **janwari** **1883,** **plift.** **10** **rihtā:**
Pilna **fapulze.**
Deenas **lahrtiba:**
1) **Gada** **pahrflats.**
2) **Dafchadi** **beedribas** **barifchānu** **pahrspreedumi.**
3) **beedribas** **waldes** **zefchāna.**
4) **jaunu** **projektu** **litumu** **pahrspreedumō.**
Beedru **lahrtes** **ufrahdamās.**
Wairakfchānas **netifs** **preei** **neentas.**
Preefchneeziba.